

FORORD.

I lighed med de seneste år indledes også denne udgave af **Grundtvig-Studier** med mindeord. Men hvor der i de seneste foregående år har været tale om nekrologer over Grundtvig-forskere, der hørte til blandt de fremtrædende personligheder i Grundtvig-selskabets inderkreds - Kaj Thaning, Gustav Albeck og Henning Høirup - er der i år tale om en langt mere uortodoks forskerpersonlighed, nemlig litteraturkritikeren og digteren Poul Borum, der døde i 1996. Jørgen I. Jensen tegner i sit mindeportræt et billede af denne rigt facetterede personlighed og viser, hvordan Borums bog »Digteren Grundtvig« (1983) fortsat i dag, mere end et årti efter udgivelsen, fortjener opmærksomhed, vel at mærke ikke alene hos litteratur-historikere, men også f.eks. blandt teologer.

Det har længe været kendt i Grundtvig-forskningen, at Grundtvigs beskæftigelse med kirkefaderen Irenæus havde afgørende betydning i forbindelse med udviklingen i forfatterskabet i de skelsættende år i 1820'erne. Med to afhandlinger i denne bog præsenteres læserne for vigtige oplysninger og perspektiver, der giver plads for en underbygget forståelse af dette betydningsfulde aspekt i teologen og præsten N.F.S. Grundtvigs udvikling. Sognepræst Ulla Kiel fremlægger hidtil utrykte optegnelser, der bevidner, med hvilken omhu og interesse Grundtvig studerede Irenæus; og stipendiat A.-C. Jacobsen sætter inspirationen fra Irenæus ind i sammenhæng med Grundtvigs øvrige teologiske overvejelser i brydningsperioden i tyverne, der nåede en foreløbig afklaring med udgivelsen af »Kirkens Gienmæle«, hvis forord er dateret til Irenæi Dag 1825.

Det er i år 50 år siden, Grundtvig-selskabet blev stiftet. William Michelsen, den eneste nulevende blandt Grundtvig-selskabets grundlæggere, giver i sin artikel et historisk rids af selskabets stiftelse og fortsætter med en oversigts-gennemgang af nøglebegivenheder samt en portrætskitse af hovedpersoner fra selskabets historie gennem fem årtier.

Det har gennem alle årene været et fremtrædende hensyn for redaktionen at præsentere Grundtvig i internationalt perspektiv. I år vil dette hensyn blive tilgodeset på markant vis. Først og fremmest vil A.M. Allchins længe ventede, store engelske indføring i Grundtvig udkomme i selskabets skriftserie samtidig med udgivelsen af denne årbog. Desuden vil der, ligeledes i august, blive afholdt en international konference med deltagelse fra det store udland.

Men også i denne bog er der taget hensyn til den stigende interesse for Grundtvig uden for landets grænser.

Flemming Lundgreen-Nielsen har skrevet et kulturhistorisk essay, der dels sætter Grundtvig ind i et alment perspektiv i forhold til 19. århundredes europæiske kulturhistorie, dels karakteriserer den aktuelle forskningssituation, når der tages hensyn til netop et internationalt, tværfagligt perspektiv.

Jette Holm fremlægger væsentligt materiale til forståelse af salmen »At sige verden ret farvel«, idet hun betoner samspillet mellem salmeteksten og Grundtvigs samtidige prædikener.

Peter Neergaard Jessen behandler i sin artikel Grundtvigs indtryk af krigsbegivenhederne i skæbneåret 1864, således som de kommer til udtryk i Grundtvigs (til dels utrykte) prædikener.

Jørgen Ertner fremlægger - ligeledes på grundlag af hidtil utrykt materiale - oplysninger, der belyser tilblivelsen af salmen »Sov sødt barnlille, lig roligt og stille« og tillige forklarer baggrunden for nogle af de karakteristiske billeder i salmens oprindelige udformning, f.eks. »maddike-tunge«.

Mag.art. Sune Auken har på lignende vis analyseret salmen »Venner, sagde Guds engel blidt«, idet han redegør for tekstens tilblivelse, dens tidligste overlevering og for nogle af de bibelske billeder, der er bestemmende for indholdet.

Aage Jørgensen har i fortsættelse af tidligere arbejder udarbejdet en bibliografisk oversigt over de seneste års litteratur om Grundtvig og hans virkningshistorie.

Årbogen afsluttes på vanlig vis med formandens beretning, anmeldelser og engelske resuméer.

Redaktionen